Anul I. No. 11. 3 lei Duminica 14 Octombrie 1928

COASTA de ARGINT

Director, OCTAVIAN MOŞESCU

Redacţia şi Ad-traţia
Str. Mircea cel Bătrân
— BALCIC —

Ziarul cultural al Universităţii libere din Balcic

Ad-tor: I. Bereseanu

Abonament anual 200 lei

Cuţescu-Storck Balcic

Scrisoare D-lui Octav Moşescu

Prietene, primeşte această scrisoare deschisă în care sunt sigur că alături de smerita mea semnătură, ai aprobarea tutulor ilustrilor conferenţiari care graţie ţie au venit şi au înfăptuit frumoasa muncă a universităţii libere „Coasta de Argint".

Eşti din acei rari oameni care ştiu să aibă iubire părintească pentru o idee, şi pentu o cetate. Ai dovedit-o odinioară la Viena însufleţind mişcarea istoricei societăţi România Jună, o adevereşti din nou în Balcic **unde ai înălţat până la cultură vilegiatura,** iar acum cu aceiaşi dezinteresare te străduești să îmbunătăţeşti soarta populaţiei localnice. Frumuseţea din acest târâm şi bunătatea din sufletul tău, nu pot de cât să-ţi aducă izbânda planurilor mari pe care mi le-ai destăinuit, idei frumoase folositoare tutulor

Dacă însă modestia ta mai este o piedecă, dacă încă mai sovăeşti în greaua şi ingrata muncă pe care vrei să o închini mai departe frumosului tău oraş, atunci în acele ceasuri de îndoială pe care ori ce om de acţiune le are — citeşte din nou cuvintele auguste care îţi dovedesc că munca ta este în vederea unei dorinţe înalte, pe care o sprijinim şi noi toţi pictori, gazetari şi scriitori, tocmai pentru nobleţea gândului, şi fi sigur de nestrămutată afecţiune şi stimă ce îţi poartă toţi intelectualii.

Căci stăruinţei tale se datoreşte în bună parte azi **cunoaşterea Balcicului**. Atât timp cât România întreagă nu cunoştea această localitate de vis, lumină şi poezie, nu avea cum să devină micul orăşel o staţie de vilegiatură. Ai împlinit acest punct din marele tău program social, prin toate înlesnirile aduse nouă iar cetăţenii uitatului oraşel au putut să vadă uimiţi cât se scrie despre ei în toate gazetele din ţară. Pe când obişnuitele cronici de provincie nu pomenesc de cât de certuri politice mărunte, şi despre furturi şi crime, despre Balcic nu s'a scris de cât prea mărindu-se o frumuseţe pe care azi şi pictorii o culeg pentru muzee.

Ştiu că programul tău european de muncă nu s'a oprit la rezultate de care ori cine altul va putea să fie mândru o viaţa întreagă.

Admir ideile tale mari şi atât de simple ca realizare, dacă, perseverenţa ta va izbuti să fie înţeleasă de toţi. E drept că azi cel mai greu lucru e pentru un om cinstit să convingă pe semenii săi că nu o ambiţie sau un scop personal îl îndrumă la luptă, ci numai dorul de a înfăptuii binele tutulor. Tu trebue însă să fi înţeles. Tu ai să fi înţeles pentru că fericirea viitoare a oraşului pentru care munceşti poate să însemne o mentalitate nouă în România noastră.

Adrian Maniu.

Dela Universitatea liberă „Coasta de Argint" Balcic.

TOLSTOI CA PEDAGOG. PRELEGEREA D-lui ȚONI.

In anul centenarului lui Tolstoi nu se poate uita că o mare parte din gândurile și din activitatea sa au fost închinate copilului și educației poporului.

Din anii tinereții până la sfârșitul vieței, el a urmărit acelaș vis de iubire între oameni și pentru realizarea lui a văzut în educație cel mai puternic mijloc. Educația ce se dădea atunci copilului din clasa nobilă ca și învățătura rezervată poporului nu-l mulțumea însă. Tolstoi nu putea admite nici totală necunoașterea a sufletului copilăresc, nici pedantismul metodelor, nici constrângerea pe care se baza disciplina școlară. Amintirile sale din copilărie și adolescență scrise pe când era încă tânăr, aduc mărturisiri prețioase despre suferințele copiilor al căror suflet nu este încă cunoscut și nici considerat, iar copiii din romanele sale în deosebi Sergiu din Ana Karenin sunt o icoană vie a unei educații false care nu ține seamă de necesitățile sufletești ale copilului. Influențat de Emile al lui Rousseau, cartea pusă de Tolstoi între cele mai mari cărți ale omenirii înființează școală la Iasania Poliană. Stăruit de îndoială singur mărturisește că vrea să sfârșească un lucru pentru care nu are pregătire, o părăsește însă după puțină vremea. Abia mai târziu după o călătorie de 9 luni în Germania, Franța și Anglia pentru cercetarea tuturor sistemelor de educație socială, școala lui Tolstoi dela Iasnaia Poliana reînființată pe baza unor idei precise, ajunge la o însemnatate desvoltare. El însuși este la început învățătorul copiilor de țărani, apoi este ajutat și de alții. Principiul celei mai depline libertăți domnește în școală, săvârșirile lui farmecă pe copii și între învățător și elevi își face drum iubirea. Școala dela Iasnaia Poliană este o minune și de departe vin vizitatori să vadă miracolul. Persecutat de autorități și bolnav este silit să pună capăt încercărei sale școlare. Preocupările vieței sale de familie și creiarea marelor romane Războiu și pace și Ana Karenin îl răpește pentru câteva vreme operei de educație ce-și propusese. Apariția lui în 1872 se poate socoti un eveniment, cele patru cărți de cetire care au urmat urat cuprinzând fabule povestiri și legende parte traduse din diferite limbi. Alte alcătuite de Tolstoi s'au tipărit de atunci și până astăzi în milioane exemplare. In ultimii ani din viață în epoca crizei religioase și a marilor îndoeli prin care a trecut sufletul său, Tolstoi continua să fie preocupat de educația poporului și-i dăruește acele admirabile povestiri. Stăpân și Slugă și deasemeni, Ivan Prostul, Cât pământ îi trebuie unui om etc. pline de o adâncă înțelegere cum și adevărate crezuri de morală

Ideile sale despre educație se găsesc în cele opt numere ce-au apărut ale revistei scrise de dânsul „Revista școalei de la Iasnaia Poliana" în contra proectului de organizare a școalelor populare ce l-a alcătuit ca un răspuns la un proect de reformă școlară venit din partea Ministerului Instr. publice.

Dacă omenirea trebuie să se îndrepte cu admirație către marele artist și gânditor Tolstoi în acelaș timp trebue să se îndrepte ca recunoștiință către educatorul TOLSTOI.

INTERNAȚIONALA SCRIITORILOR prelegerea D-lui EMANOIL BUCUȚĂ

Scriitorii puteau să se adune într'o asociație cu reprezentanți din toate țările pentru interese strict profesionale sau pentru legături între ei și grija producției artistice, adică într'o internațională a scriitorilor sau într'o internațională a scrisului. Inceputul era greu sau mai bine zis inițiativa. Cine avea să spuie întâiul cuvânt? Când s'a cercetat la sfârșitul războiului care sunt puterile din a căror colaborare trebuie să iasă noua așezare a lumei, de trei păci s'a văzut că este nevoie—pacea între țări ca organisme politice și de aici a ieșit Societatea Națiunilor; pacea între capital și muncă, și de aici a ieșit Organizația Internațională a Muncii; pacea în suflete, și de aici a ieșit Comisia internațională de cooperare intelectuală. O Internațională a scriitorilor fără preocupări profesionale, prin urmare mai mult o internațională a scrisului, au început să realizeze scriitorii englezi. Forma la care s'a oprit e caracteristică țărei de unde vine: e un club. Clubul condeiului P. E. N. Club. Patruzeci de țări dintre care nu lipsește nici România își au astăzi secțiile proprii. Prin ele se pot întâlni și cunoaște scriitorii din toată lumea, și se pot întâlni și scriitorii de diferite limbi din aceași țară. Asociația n'are scopuri politice și nu îngăduie descuțit politice a adunările ei. Aceste adunări, prin oamenii pe cari îl pun împreună, ajută și puțin la întinderea păcei. De aceia în chip firesc P. E. N. Clubul a fost solicitat de curând să colaboreze cu Comisia de Cooperare care a cooptat ca membru în subcomisia literilor pe președintele Clubului, marele romancier englez John Galsworthy. Colaborarea se mărginește deocamdată la problema traducerilor dar din activitatea viitoare se poate să reiasă și necesitatea altor colaborări. Greu era ca Internaționalele cele două să se întâlnească, aceea cu un caracter oarecum oficial și cealaltă liberă, și chiar prin aceasta puțin cam bănuitoare față de cea dintâiu.

ZIUA MĂRII

Universitatea „Coasta de Argint" a luat inițiativa înființării unui club nautic. Se întâmplă ca întâia lui faptă să fie participarea la serbările acestei zile, Ziua Mării. E un prilej să-și arate scopurile. De aci din Balcic și dela această catedră s'a vorbit pentru întâia oară, documentat și entuziast de latura istorică, economică, navală, estetică, și s'a cerut mai cu seamă valorificarea mării românești din toate aceste puncte de vedere. Clubul nautic al Balcicului are menirea să lucreze de acum cu mijloace practice pentru o dreaptă aducere la îndeplinire în raza lui mai restrânsă de acțiune.

Intâia noastră datorie față de mare e de ordin aproape demografic. Coasta mărei Negre are o populație maritimă neinsemnată, partea românilor în acestă populație e disparentă. Ce putem face ca să mărim numărul oamenilor care trăesc din mare și să îndreptăm într'acolo un cât mai mare procent de români? Firește că răspunsul vine simplu și pare de natură curat economică — să se înmulțească putințele de câștig ale regiunei.

El nu e însă numai denatură economică, altfel lucrul s'ar fi realizat până acum și ar intra într'un program general de realizare, dar piedicile sunt tot pe atâta de ordin sufletesc. Marea, cu nouile și marile ei izvoare de viață nu e destul de cunoscută între noi până într'atât încât să nască un curent de interes, de opinie publică. Ziua Mării trebuie să fie câțiva ani la rând mult mai mult decât numai o zi a marinei, care vine în urma ei, ca o intrare în port de vapoare gătite de serbare. Marea trebuie descoperită întâi de cât mai mulți dintre români. E vorba de creiarea unei noui pături de populație, românul om de Mare, așa cum trăește românul om de munte, românul om de șes sau românul om de Dunăre și de creearea acelei noui stări de spirit pe care orice nouă pătură de populație o aduce cu sine.

ZIUA MARIEI

In multe părți de țară s'a serbat ziua de 15 August, înăuntru în uscat și pe ape, dar nicăieri ca la Balcic. Serbarea a crescut aici din mândreța fără pereche a locurilor și nu putea să iasă decât asemenea lor. Când noaptea și-a trimis liniștea între stele și peste valuri, terasa Căminului Asociației Creștine a Femeilor și-a aprins deodată luminile îndărătul cortinelor, sub care se pregătea povestea sfântă a Fecioarei Maria. Era ca o ancorare de legendă a unei corăbii cu pânzele de purpură din zilele faraonițelor egiptene ale Mediteranei, așa de apropiate de zilele nașterei Născătoarei de Dumnezeu. Pe lungile trepte de piatră ale intrărei se așezau privitorii. Era ca la o margine de cheu de port închipuit. Valurile abia auzite de de desupt parcă se spărgeau sub tălpile lor. Pe o lespede la o parte ședea turcește câte o cadână ascunsă în feregea. Smochinii și migdalii se simțeau apropiați prin adierea sărată. Locul era dintr'o țară de demult și de departe, fetele care cântau cu vesminte și glasuri de argint din întuneric începeau să nu mai aibă nici ele o făptură de azi. Până când pânzele de purpură ale tainicei orăbii au căzut și de sub ele s'au ivit chipurile sfinte.

Am văzut pe Maria, copilă la picioarele lui Achim și Ana, împletind trandafiri fără să știe că face cununi pentru cruce. Am văzut pe Maria Fecioara în genuchi într'o nevinovăție prerafaelică înaintea Arhanghelului cu crini al Bunei Vestiri. Am văzut pe Maria mamă în mătăsuri grele de picturi italiene, privindu-și copilul pe brațe pe când florile dalbe dindărătul ei și borangicul alb care-i înfășura capul se umplea de vânt. Acelaș cântec de îngeri îi însoțea arătările mute. Versurile Bisericii de altă dată a lui Pilat încercau să-i aștearne cu pietre scumpe calea.

Apoi aproape de miezul nopții pânzele purpurii, s'au întins din nou și corabia a pornit cu toată încărcătura sa de poveste sfântă pe mările Răsăritului, care cunosc atât de bine pe zei și-i poartă dela țărm la țărm și din ostrov în ostrov, de multe secole. Cea mai frumoasă sărbătorire a lui 15 August se încheiase. Ziua Mariei apărătoarea oamenilor de apă, Luceafărul mărilor lui Eminescu, se coborîse împreună cu stelele sub orizont.

Intrase poate întreagă în basorelieful de bronz lucrat de principesa Ileana și bătut într'o ușe a Palatului de alături. Acolo, peste corabia smulsă de furtună, din al doilea plan, se îndoaie o Maică a Domnului în mantie și coroană de regină cu rubine la colțuri. Trăsăturile ei aduc aminte de o regină de pe pământ, pe care o cunoaștem.

Așa vrea ea câteodată, să se întrupeze în altă femee menită să sufere.

ARTISTICE

Arta la Balcic. (H. Avachian, Ionescu-Doru, L. Viorescu)

A doua expoziție de pictură a Universitășei Libere din Balcic a adunat la un loc mai mulți artiști români. Din cele peste cincizeci de bucăți, uleiuri și desene, niciuna nu sa născut în afară de aceste locuri. Balcicul s'a arătat cu tot farmecul lui, de coaste prăvălite, de case cuiburi și de sânuri albas're de Mare. N'a fost o expoziție a lui H. Avachian, Ionescu Doru și Viorescu, ci a fost expoziția Balcicului. Nicăeri până astăzi n'a fost realizată nu numai curată de orice amestec, dar chiar în mediul pe care și l-a ales de subiect. Fiecare compoziție putea fi întâlnită, cu aceeaș făptură și sub lumina în care pictorul voise s'o vadă, jos între mahoane, sau sub giamia veche, sau la intrarea mahalalei tătărești. Pânzele umb'au străluc te pe drumuri și lum-a se sfărâma și concentra ca să încapă pereți expoziției din sa'a de cursuri a Universității.

H. Avachian își face loc dintre colegi cu o viziune proprie. In colțurile necunoscute pe care le prinde, — un drum strâmt ca Poarta Cămilelor, dela Ierusalim, între case scorojite cu streșinele aproape atingându-se o casă umflată și strâmbă parcă de vânt, cași cum ar fi făcută dintr'un burduf trandafiriu cu o singură fereastră sus de cer, în paletă care așterne sub toate culorile curcubeului ca un fel de strat pământaniu și inserat de durere, se descoperă omul locului. Aceasta înseamnă un băștinaș al Balcicului și un băștinaș al Răsăritului. Nici Bălcicul nici Răsăritul nu sunt în haina lor de soare, veseli sunt pentru trecătorul care n'are destul timp să se oprească. In lupta cu desenul și culoarea alui Avachian, frământarea aceasta lăuntrică, de orizonturi unde rând pe rând pământul a fost făcut pentru om și perdut, se ghicește întreagă, pătimașă și ascunsă.

Ionescu Doru e întâiul dintre ei care vrea să fie pictor marin, în subiect în prelucrare și mai ales în starea sufletească ce zugrăvește pe acest golf în care se aleg uneori în fund câteva case. De aceea culorile și frăgezimea de care ți-e frică să te apropii pentrucă tremură se mută și se schimbă. Le simți toate schimba, numai întrupări de o clipă minunate și amăgitoare ale aerului care fluturește pes'e tot. Te aștepți să prinzi palpitația de dedesupt în care locuri au să se sulpe și să se înece, ca să se re'acă numai decât după alte tipare la un cuvânt de descântec al artistului. E o artă într'adevăr de două dimensiuni cu o pulbere de albastru deasupra. Adâncimea care doare și fixitatea pe țăruși de gama a altor meșteri nu se întâlnește aicea. Totul curge, lumea și arta.

Viorescu are desene în alb și negru puternic. Balcicul lui stă sub o lumină vie puternică de reflector, care e uneori luna plină. Pomii pe care îi cunoaștem din altă parte se înlămurează și acum țipând cu brațele lor muncite desenul, la fel cum țin să apără de prăbușire coastele aceste de cretă. Marea și Răsăritul în ruine sunt ca niște producții pe o pânză, făcută fără milă tocmai pentrucă povestesc lucruri de demult și de departe. Niciodată n'am avut fiorul ruinei Balcicu'ui și al întregei Coastei de Argint ca aci. Din peninsula lui Viorescu, se risipesc în toate părțile sfărâmături de pământuri și de istorie.

Pictorii Dan, P. Mihailescu, Petrescu Drăgoiu și D-na Andreescu, în numărul viitor.

СРЕБРИСТИЙ БРЯГЪ

ВЕСТНИКЪ ЗА КУЛТУРАНА БАЛЧИКСКИЯ СВОБОДЕНЪ УНИВЕРСИТЕТЪ

УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ

Пиаца Пъчей № 27—Базарджикъ

„Кошмарътъ" на ромънски

Както сме го заявили и други пътъ, ромънитѣ и българитѣ извънредно малко се познаватъ, най-вече въ литературно отношение.

Видния ромънски писатель Емануилъ Букуца се е заелъ напоследъкъ да запълни извѣстни празнини въ това направление.

Пиесата „Кошмерътъ" на младия и многообещаващъ писатель Димитъръ Шишмановъ вече е преведена на ромънски езикъ и испратена въ Народния Театъръ отъ Чернауцъ.

Въ Чернауцъ, гдето се развива една плодотворна театрална дейность подъ ръководството на драматическия авторъ и известенъ режисьоръ Викторъ И. Попъ, безспорно е, че българската пиеса „Кошмарътъ" ще има заслужения успехъ.

Тоя фактъ, колкото и незначителенъ, като начало трябва да ни радва.

Същевремено Е. Букуца, съ помощьта на своята жена, която е отъ видинско и е завършила българска гимназия, е превелъ цель единъ сборникъ отъ разкази отъ младитѣ български писатели.

Тоя сборникъ, който извънредно грижливо е стъкменъ ще излезе като отделенъ номеръ на библиотеката „Картя времий", която се редактира отъ Букуца.

Не е зле и въ България да се подеме подобна инициатива.

Впрочемъ по-всичко изглежда, че въ България интереса къмъ ромънската литература непрестанно увеличава. Въ списанията и литературнитѣ вестници даватъ се многобройни известия и бележки за ромънските писатели.

Каквито и да бъдатъ отношенията между политицитѣ, интелектуалите и най-вече писателите трябва да се разбиратъ и да работятъ за взаимното ни опознаване.

СЕДМИЧНИКЪ „Литературни новини" е започналъ да излиза подъ редакторството на литературния критикъ В. Пундевъ, който е известенъ на читателите отъ Златорогъ и Слово.

Издателството Игнатовъ е решило да направи щедри материални жертви за подобрение на своя литературенъ седмичникъ, който носи името на най доброя френски литературенъ вестникъ.

Очакваме съ нетърпение първите броеве.

Четете и распространявайте в-къ СРЕБРИСТИ БРЯГЪ

ЛЯСТОВИЧКИ.

Створи ги Господъ две птички, две птички две лястовички. (Н. Н.)

Предъ зори въ кичестъ яворъ пее лястовичка мила,
пее и нарежда песень за сждба немилостива.

И ватъжи се сърце ми отъ тъжовната и песень.
И попитахъ я,—що плаче съ тъжни стонъ на късна есень.

Стана чудо, проговори, тая лястовичка мила
и съсъ горестъ ми разказа за сждбата си немила:

—„Братъ да ми си млади момко, братски разбери ме,
че неверна обичь рано менъ изгори ме

Бяхъ девойка златокоса, стройна и красива,
първа въ село, първа въ песень, първа и на нива.

Бяхъ сиромашко чадо бедно, силно работливо,
но болярско чадо любихъ,—благо, милостиво.

Любеше ме, любехме се отъ малки дечица,
той порастна левентъ момъкъ, азъ башъ хубавица.

Верна обичь, верна клетва, за любовь се клехме,
че единъ за другъ родени, сякашъ ние бехме.

Но измена черноэмийска, болярска измена
ме почерни, ме ослани млада и зелена.

Негвата върла майка, върла опустяла,
за болярско чедо иска, чадо да сгодява.

Какше можело болярски синъ гола да вземе,
и не пусна върла майка вечъ да се сбереме.

И дигнаха шумна свадба, шумна и голяма,
но каилъ не стана Господъ да се видятъ двама.

Посредъ пжтя болесть черна, невярната чума
го наляга, та едва си дума той продумалъ:

—„Майко родна, майко върла, проклета бъди ми
съ Ангелина, съ първо либе гдето раздели ни.

Пусти да са болярските несметни богатства,
че щастливъ е сиромахъ момъкъ и кога овчарства.

Верна клетва съ Ангелина, за любовь се клехме,
Богъ самси каилъ не стана, че ний не се взехме.

Че люловь се като огънь съ вода не огася,
верна обичь, свята клетва и въ гроба ще пазя".

Дорде дума той издумалъ отъ святъ разделилъ се,
а духътъ му въ лястовичка мигомъ променилъ се.

Кога дочухъ, кога разбрахъ азъ клета клетичка,
отъ гърди ми духъ изхвръкна станахъ лястовичка.

Отъ тогава по небето търся първо либе,
но години вечъ минаватъ, а то все не иде.

И приплаквамъ въ тъжни песни, тежката си горесть,
че раздела съ либе първо е по-зла отъ болесть.

Туй що питаше ме момко отъ край ти разказахъ.
сърцето си, любовьта си—катъ на братъ искахъ".

Дорде рече, недоречe—вихромъ по небето хвръкна.
и дочухъ изъ небесата радость буйна въ звънка песень.

Въвъ простора тамъ на воля, летяха две малки птички
Ангелина съ първо либе—милички две лястовички.

Дора Габе въ Балчикъ

Любимото дете на Добруджа, което е и нейната гордость—видната добруджанска поетеса Дора Габе, преди няколко дни съвсемъ неочаквано ни посети.

Едва когато си беше отминала обратно по-пжтя на горкото изгнание, хиледитѣ нейни обожатели научиха за нейното идване, но уви, много късно.

Но нека, припомвайки си за нея, уважението и почитьта ни стократно да се увеличатъ и да я почувстватъ още по-блиска и по родна намъ.

Който е проследилъ въ в-къ „Куриеръ" на кратко предаденитѣ държани отъ нея конференси въ Балчикъ, почувствалъ е силата на убедителното и слово и прелестьта на художествената и речь.

Тя не говори, а пѣе. Тя не убеждава, а безвъзвратно и завинаги увлича.

Много право забелязватъ и най-върлитѣ и противници, че тя е една пламенна ораторка, която знае какъ и защо служи на дѣлото на културата и цивилизацията.

Само едно е жалко, не можахме да и се понарадваме достатъчно.

Па и тъй требваше да бжде.

Не всѣкога човѣкъ може да бжде оставянъ да се радва на това което най-много обича.

Обстоятелствата сж по-силни отъ волята на човѣка:

Може би Дора Габе повече отъ всекиго отъ насъ го е почувствала.

И така требва да бжде.

Това е повелението на сждбата.

Но нека знае нашата любима поетеса, че тя е кумирътъ на всички ни и ние я обичаме, като най-ценото съкровище на Добруджа.

Левъ Толстой

Целия цивилизованъ святъ отпразнува сто години отъ рождението на великия писатель на руската земя—Левъ Толстой.

Но най-тържествени и най-внушителни сж билe тържествата въ родината на Толстоя.—Русия.

Въ родното му село Ясна Поляна, гдѣто Толстой прекара по-голѣмата честь отъ своя животъ и гдѣто написа най ценитѣ свои литературни трудове, сж биле поканени най-виднитѣ съвременни писатели. Също видни артисти сж играли и Толстоевитѣ драми. Тукъ официално се е открило и едно Толстоево училище, чийто възпитаници напълно ще се придържатъ въ Толстоевитѣ педагогически принципи.

Съветския комисаръ на Просветата Луначарски, който е и единъ отъ най-добритѣ литературни критици е държалъ хвалебна речь, въ която истъкналъ голѣмитѣ заслуги на Толстоя.

Въ най-тъмната епоха на руския деспотизъмъ Толстой се опълчи като смъртенъ врагъ на насилието. Унищожителна беше критиката му срещу съществуващия обществень строй. Учеше Толстой никой да не слуша каквито и да било заповѣди, съ които се повелява да се върши зло на хората.

Единственото оржжие за подобрение на человѣчеството требва да бъде любовьта.

Любовьта е изворътъ за предотвратяване на противоречията, на умаломощение злобитѣ и единственото средство за единение мѣжду хората.

Мнозина се вслушаха въ гласа на Толстоя, но те сж като капка въ морето.

Човѣчеството пакъ си върви по-пжтя на насилията и злобата и предъ насъ сж неизбежни нови кървави сътресения.

ПРЕГЛЕДЪ

— Въ редакцията ни се получи първия брой отъ новото младежеско списание за просвета и кутура кръстено Червена Трибуна, редактирано отъ Сотиръ Яневъ и Владимиръ Русалиевъ.

Сотиръ Яневъ е известенъ като добъръ публицистъ, левичарски идейникъ и борецъ за повече правдини и култура. Това го личава още въ първия брой на списанието който е спретнато изданенъ и съ грижливо подбранъ материалъ, най-вече преводния.

Но същевремено, това е и една отъ слабите страни на списанието.

Извънредно много преводи, средъ които оригиналното и мѣстното се губи като мъничета.

За втория брой вѣрваме ще се избегне тая грѣшка.

Втория редакторъ на сп. е младия поетъ Владимиръ Русалиевъ, плодовитъ и щедро пръскащъ се, който сжщо нагажда скромната си лира за да въслее горчивата горесть на своите бедни братя.

И често пъти успява.

Ние се надяваме, че сп. основно ще се подобри отъ къмъ участие на мѣстни писателски сили, които ще печататъ оригиоални творения.

— Видния книжовникъ и литературенъ критикъ Д. Б. Митевъ е започналъ да издава седмичникъ кръстенъ „Литературенъ гласъ". Младъ и енергиченъ, още отъ първитѣ бройове поличава усърдието, което влага въ списването на своя вестникъ.

Привлякалъ е извънредно много сътрудници и най-вече има редовни кореспонденти отъ всички позначителни културни световни центрове.

Който иска да следи литературнитѣ и културни световни прояви, непремено трѣбва да се абонира за „Литературенъ гласъ".

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Comisiunea de naturalizări

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelora cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege:

Dos. № 736/928

Domnule președinte

Subsemnatul Levon Vartan Erzurumlian, major, de naționalitate armean până acum, domiciliat str. Principele Mircea № 35, în orașul Balcic, jud. Caliacra; vă rog să binevoiți a dispune să mi se acorde naturalizarea—cetățenia română — cu dispensa de stagiu conf. art. 7 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, lege din 24 Februarie 1924, intru cât sunt căsătorit cu româncă.

Anexez actele următoare:

1). Declarația autentica de renunțare la supușenia străină.

2). Certificatul No 144/928 de naștere; 3). Extract de căsătorie; 4). Certificat No 6610/928 al siguranței generale din Balcic; 5). Certificat No 4862/928 al judecătoriei ocol Balcic; 6). Certificat No 1940/928 al percepției circ. Balcic. 7). Certificat No 2368/928 al poliției Balcic. 8). Certificat No 1690/928 al primăriei orașului Balcic.

Cu stima

Levon Vartan Erzurumlian

گوك ساحل

— باباجق خلق دارالفنوننك علمی غزته‌سیدر . —

صاحب امتیاز و
مدیری :
اوقتاویان موشه‌سقو

محرری :
سلیمان فائق

اداره‌خانه‌ی
بابلق، ستراداامپرچه‌آ چه‌ل باترن نومرولی دائره
مخصوصه‌در .

آبونه شرائطی

سنه‌لکی 200 — نسخه‌سی 3 له‌یدر .

اوقتاویان موشه‌سقویه — آچیق مکتوب

عزیزم ، ناچیز امضامی طاشیان شو مکتوبله برابر ، امنم ، سنك وساطتكله مدیرو اولدیغك اوزره گوك ساحل دارالفنوننده فعالیته كچن محترم قونفرانسجیلرك ده تحت تسلیمنده در كه سن ، بر فكر و بر قلمه ایچین حقیق بر پدر سوكیسی بسله‌ین نادرلر میاننده‌سك ! بونی بر زمانلر (وياته) ده تاریخی بر جمعیت اولان (گنج روماتیا) جمعیتنده اثبات اتمش ایدك . هیچ بر منفعت مادیه گوزه‌تمكسزین بوگون ، عینی شوق ایله باباجق و اهالیسنك اصلاح حالنه ، تأمین رفاهنه چالیشیورسك .

بو قطعه‌نك یكتا گوزللكنه عشق اولان سنك تمیز روحك ، مفید و مصیب دوشونجه‌لریكك موفقیتیله تتوج ایده‌جكدر .

لاكن ، اگر حالا محجوبیتك ، بو گوزل شهر ایچنه قوروپلمق ترقی یوللرنده ایلریلمه‌مكه بر مانعه تشكیل ایدیوسه ، رجینا حضرتلرینك بیاناتنی خاطرلا ! او بیاناتكه ، سنك یوكسك بر امل پشنده قوشدیغكی و بوكا یازلره ، رسام ، محرر ، غزته‌جی هپمز ظهیر اولدیغمزی تأیید ایتدیكنی گوره‌جكسك . زیرا باباجقك بوگونكی صورته مطابله‌سی قسماً سكا ، سنك خدمتنه مدیوندر .

اگر بتون روماتیا ، بو خیال ، ایشیق و شعر خزینه‌سی اولان قصبه‌جكی طانیماسه ایدی ، البته بو گونكی كبی بر صفیه اولامازدی . بیوك پروضه‌لرینك بو قطعه‌ده موقع اجرایه وضع ایده بیلدك . و بو اونودولمش شهرك ساكنلری ده‌ییرمه‌لی گوردیلرك كندیلری ، وطنلری حقنده باقعت غزته‌لری ستونلر دولوسی یازدیلر و یازیورلر . ولایت غزته‌لری ایسه بر معتاد ، اوفاق تفك سیاسی قاوغالردن ، سرقت و جنایت شئوناتندن باشقه یازه‌جق بر شی بولامیورلردی . بیلیورزكه سنك ایش پروضه‌لرك بوراده بیتمه‌دی . سنك بیوك ، فقط تطبیق پك ساده پروژه‌لرك‌ه غبطه ایدیورم . شیانك سایه‌سنده ، هر كس سنك كم اولدیغكی آكلایاجقدر . و بنه حقیقتدركه ، بو گون مستقیم بر آدم ایچین اك گوچ بر شی وارسه اوده منفعت ذاتیه اوضرنده ویا فورو بر نام ایچین چالیشماوب ، عموماً رفاه حالی ایچین اوغراشدیغنی آكلاده بیلمكدر . لاكن سنی ، هر كسك طانیماسی ، بیلمه‌سی لازمدر .

سلامت و سعادتی ایچین سنی اینه‌یكك شهرك استقبالی ، روماتیاده یكی بر جیفیر ، یكی بر ذهنیت آچیش اولاجقدر .

آدریان مانیو

وارنایا دوغرو

ایلولك برنجی گونی سربن یاغمورلی و تیتره‌ندیریجی بر هوا ایچنده ، قوسته و وارنایا بر سیاحت یاپمق اوزره ، باباجقه كیندیگمز زمان ، ساعت اون اولدیغی حالده وایورمز هنوز گلمه‌مشدی . یارم ساعت صكرا دومانلی افقده بیاض كوچك وایور گوروندی و ساعت اون بر بچقده باباجقك قارشیسنده دمیرینی آتدی . توزوجی و بیقدیریجی بر انتظاری متعاقب وایوره بیندیرك حركت ایتدیكمزده ساعت اوچی بولمشدی . ساحل بونجه جنوبه كیدن وایورك گوورته‌سندن صاغرزده‌كی ، تنها یوواه‌یی و شكرنه‌یی سیر ایده ایده بلغار صولرینه گیردك . وایورمز اورنه دیره كندیكی رومن باراغنی ایندیردی .

بو دقیقه‌دن اعتباراً هر شی : گوك ، دكز ، قارا بلغار اولیوردی . ساحللرده منظره‌سی ده‌گیشدی . بایرلر ، تپه‌لر و طاغلر تمامیله قویو یشیللره‌ بورونمشلر ، گوكله نشوه‌ویریجی ظرافت عرض ایدیورلردی .

وطندن الی‌الابد و یاخود پك اوزون زمان ایچون آیرلمش بر حسرتزده حس غریبیله ، آراصره آرقه‌مزده قالان بیاض طوپراق قولرك قوجاقلادیغنی باباجقه باقیور و بعض قطعه‌لرینی تمینه دیدیكیوردم . اوكزده دومانلی افقلر آرسنده امینه‌ بروتی سچه بیلیوردق . كیم بیلیر نه قدر فجیع حادثه‌لره صحنه اولان و نه قادار میلیون حیات ایشیقی سوندیرمن قارا دكزه اوزانان شو امینه برونی ، صانكه اونلرك یادینی طوتیپور و آغلیوردی . بر آن ایچنده مخیله‌مده بر قاچ بیك سنه‌لك وقایع جانلانیویردی .

خیال گوزیمی قاپایوب نظرلرمی تكرار ساحله چوپردیكم زمان ، بوكره آنچالان یشیل تپه‌لر اوسنده بیوك و عصر دیده آغاجلرك دوامكارنده دزلمش چادرلری و بونلرك آلتنده یارشان صحت و قوت آرا عیلری دمربن بر غبطه حسیله تماشا ایتدم . یاباجی بر مملكت ، یكی بر شی گورمكدن متولد بر ذوق و اشتیاق ایله آرتیق گوزلرمی قارادن آیرمایوردم . وایورمز وارنه لیمانته كیره‌ركن اوریزبنال یاتوراما شكلنده گورونن قراللك ویلاسی ، بیكارجه هكتار باغلرك یانلرنده سیوریان ظریف كوشكلر ، ایشیقلری دائماً ده‌كزله اویوشن كیجه‌نك گوزلری فنارلر ، قارشی ساحلده غلطه‌موقی ، عصری بانیو بنالری و پلاژ ، دالغالری پارچالایان اوزون دیغ و نهایت ایریلی اوفاقلی اولر ، صوك سنه‌لرده شهری بردنبره آرتان وارنایا گلمه‌یكمزی تبشیر و احساس ایدیورلردی .

ساعت تام آلتیده اسكله‌یه یناشان كوچوك وایورمز ، 350 كیشیدن مركب حموله‌سنی بوشالتدی و بزه 38 ساعت مساعده ویردی .

قیمتلی دلالتلرینی اسیرگه‌مه‌ین و صمیمی محبتلرله بزه یابانجیلق سزدیرمه‌ین قیمتلی تورك وپس قونسولی احمد بك و وارنا اشرافندن ساعتجی احمد افندی‌یه تشكر ایتمكی بورج بیلیورز .

وارنا شهری ، لیماننك محفوظلغی و كنیشلگی اعتباریله ایی بر اسكله ، لیمانه بر قنال ایله مربوط گولنك مصوتیتیله اولوریشلی بر اس بحری ، باغلرینك لطافتی و منظره‌سنك ظرافتی سایه‌سنده بر خوش استراحت و گزینتی یری ، پلاژینك و بانیو بنالرینك تمیزلگی ، انتظامی و عصریلگی شرائطی ایله صحت محلیدر . وارنا ، منظره طبیعیه‌سنك گوزللگی اعتباریله باباجقدن ، كوستنجه‌دن ، موویلادن ، مانغالیادن و ماماییادن اوستوندر . بو شهرك ، دائماً باباجقك بی‌آمان بر رقیبی اولارق قالاجغی قناعتی بنده قوتلنمشدر . تمنی ایدرمكه بو قناعتم زمانله و ایشله چوروتولسون .

آووقات
مستجیب ح . فاضل

تولستوی

بو سنه روسلرك اك مشهور فیلسوفی ، دنیانك آخرتی ، حیاتی آكلامش و بتون مدت عمرنده هر كسك آكلایاجغی بر طرزده یازمش ، آكلاتمش ، نصیحت ایتمش ، اك بیوك بر انسان اولان « تولستوی » نك تاریخ تولدینك یوزنجی سنه دوریه‌سی اولمق حسیله بتون دنیا مطبوعاتی ، حیاتی و آثاری حقنده صحیفه‌لر دولوسی خاطره‌لر نشر ایدیورلر . بو میانده مشاهیر محررلرندن « آرپاد پاستور » ك (تولستوی ایله صوك ملاقات) سرلوحه‌سیله نشر ایتدیكی آتیده‌كی خاطره‌یی اقتباس ایدیورز . بو ملاقات ، تولستوینك وفاتندن اوچ آی اول واقع اولمشدر :

تولستوی ایله صوك ملاقات

. . . .

بردن قاپو آچیلماسیله آیاغه قالقدم ، ایچری‌یه گیرن « تولستوی » نك كندیسی ایدی . البسه‌سی بر روس كویلیسی قیافتی : آیاقلرنده اوزون چیزمه ، پانطالونك پاچالری چیزمه ایچنه صوقولمش ، صیرتنده سیاه روس گوملگی ، بلده بر كمر ایله صیقیلی ایدی .

درین بر نظرله بنی سوزدی . یشیل و ماوی گوزلری نفاذدار حشین ، نافذ و مدقق ایدی . بكا بر صندالیه گوستردی . كندیسی‌ده قارشیمه اوطوردی . بو صحنه ، بر حاكمك مظنونك قارشیسنده اوتورماسنه بكزه‌یوردی . اودا ، دها كوچولمش ، صانكه بتون اشیا اوزرینه یغیلمش كبی بر تك لاف بولوب سویلیه‌مدم . بكا ، بو زمانه قدر حس ایتدیكم بر حال اولمشدی ، نهایت اوكا خطابی بنی بر پارچه كندیمه گتیردی :

— روسیه‌یه نه مقصدله گلدیكز ؟

— بتون دنیانی سیاحت قوردم . بورادن اك یقین مملكتلرز اپونیادر . صوكرا آمریقا .. موسقو وادن گچركن سزی گورمك سوداسی غلبه ایتدی . حیاتمی عرضه گه بولامیوردم .

مسهزیله بر تبسم چهره‌سنی آیدینلاتدی ، اویله بر تبسم‌كه دنیا كشمكشندن اوزاق یاشایان معتكفلره مخصوص :

— رجا ایدرم بوپله قونوشمایكز . مدح ایدله‌یی هیچ ، هیچ سومم . دها ایی سویله‌یكز بكا ، حكومتله بر علاقه‌كز واری ؟ دیپلوماتمیسكز ؟

— غزته‌جی‌یم و اك چوق مهاجرت مسئله‌سنی بیوك بر علاقه ایله تعقیب ایتمكده‌یم . آمریقاده وقتمك دها فضله‌سنی بو مسئله‌یه وقف ایتمك نیتنده‌یم .

مابعدی گلجك نسخه‌ده

آرپاد پاستور

استانبول سیاحتی

باباجق « گوك ساحل » خلق دارالفنونی مدیری دومنو اوقتاویان موشه‌سقونك تشبثیله دوبریجه مسلمانلرینه مخصوص استانبوله بر سیاحت ترتیب و احضار ایدلمشدر .

سیاحین ، 18 تشرین اولده كوستنجه اسكله‌سندن حركت ایده‌رك 26 تشرین اولده عودت ایده‌جكلردر . استانبولك لطیف منظره‌لرینی سیر ایتمك ، بوغاز ایچینك شاعرانه لطافتنی گورمك آرزوسنده بولنانلر بوفرصتی غائب ایتمیوب باباجقده‌كی « گوك ساحل » « Coasta de Argint » نام خلق دارالفنونه 4200 له‌ی گوندرمه‌رك كندیلرینی قید ایتدیرمه‌لیدرلر . بو پاره‌دن ماعدا 500 له‌ی دها علاوه ایدیله‌جكدر .

7 گونلك اوتل ، پاساپورط ، وایور بیلتی ، وایورده و استانبولده یمك ، بوغازایچی تنزهلری ، بیوك آطه گزینتیسی مصارفاتی بو 4700 له‌ی مبلغنه داخلدر .

بو پاره ایله 3 عدد فوطوغراف و هویت ورقه‌سی گوندرلیدر . سیاحلر ایچین موقع پك آز و مراجعت ایدنلر چوق اولدیغندن برآن اول قید اولنانلر ترجیحاً قبول ایدیله‌جكلردر .